

Social- og Integrationsministeriet
Børn
J.nr. 2011-1298
snn

2. februar 2012

Bemærkninger til høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service (Ansvaret for plejefamiliers efteruddannelse og supervision og partsstatus til 12-14-årige ved domstolsprøvelse af sager om særlig støtte mv.)

Forslaget til lov om ændring af lov om social service (Ansvaret for plejefamiliers efteruddannelse og supervision og partsstatus til 12-14-årige ved domstolsprøvelse af sager om særlig støtte mv.) har været i høring i perioden fra d. 16. januar 2012 til d. 2. februar 2012. Lovforslaget har været sendt til en række organisationer (se vedlagte høringsliste) samt været offentligt tilgængelig på Høringsportalen.

Der er modtaget høringssvar fra følgende:

Advokatrådet, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børne- og kulturchefforeningen, Danmarks Lærereforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Socialrådgiverforening, Direktorat for kriminalforsorg, FOA - Fag og Arbejde, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Forældrelandsforeningen, HK/kommunal, Institut for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening, Landsforeningen af ungdomsskoleledere, Socialpædagogernes Landsforbund.

Der er ikke modtaget høringssvar fra:

3F - Fagligt Fælles Forbund, Børn og Familier, Børns Vilkår, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab, Dansk Industri, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Psykologforening, Danske Regioner, Dansk Sygeplejeråd, Danske Handicaporganisationer, Det Centrale handicapråd, Den Danske Dommerforening, BUPL - Forbundet af Pædagoger og Klubfolk, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Foreningen af ledere for sundhedsordninger for børn og unge i Danmark, Fagligt selskab for sundhedsplejersker, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Kennedy Centret, Kristelig Fagbevægelse, Kristelig forening for bistand for Børn og Unge, Landsforeningen af Aktive Bedsteførelde, Landsforeningen BOPAM, Landsforeningen af Kvindekrisecentre, Landsforeningen af Opholdssteder, og Skole- og Behandlingstilbud, Lægeforeningen, Lærernes Centralorganisation, Plejefamiliernes Landsforening, Rigsadvokaten, Red Barnet, Statsforvaltningerne, Sundhedsstyrelsen, TABUKA, Ungdommens vel, Ungdomsringsen, Rådet for Socialt Udsatte.

Enkelte foreninger har angivet forslag til yderligere ændringer af lovgivningen. Der er i det følgende ikke kommenteret på disse nye forslag.

Indhold

Om lovforslaget

Lovforslaget indeholder en række initiativer, der dels har til formål at sikre, at de plejefamilier, der varetager omsorgen for udsatte børn og unge, får de bedste

rammer for at imødekomme børnenes og de unges særlige behov, og dels at sikre retssikkerheden i forbindelse med sager om særlig støtte til børn og unge.

Lovforslaget skal ses i forlængelse af Barnets Reform, der blev vedtaget 11. juni 2010 og trådte i kraft 1. januar 2011. Det har efterfølgende på enkelte områder vist sig, at der er behov for ændringer i lov om social service med henblik på at sikre, at lovgivningen er i overensstemmelse med aftalen om Barnets Reform og intentionerne bag reformen.

Lovforslaget hovedindhold er følgende:

- Flytning af handle- og betalingsforpligtelsen vedrørende plejefamiliers efteruddannelse og supervision fra den godkendende til den anbringende kommune, således at der sikres et fagligt såvel som økonomisk hensigtsmæssigt regelgrundlag
- Sikring af partsstatus til 12-14-årige ved domstolene i sager om særlig støtte til børn.
- Fastsættelse af en klar lovhjemmel vedrørende unges klageadgang over efterværnsafgørelser, der træffes, inden den unge fylder 18 år
- Fastsættelse af en klar lovhjemmel, hvad angår forpligtelsen til at tilbyde parterne gratis advokatbistand i sager, som Ankestyrelsen tager op af egen drift. I denne sammenhæng fastsættes, at forpligtelsen foreligger, når Ankestyrelsen vurderer, at der er tale om en sag, som kan ende med en tvangsmæssig afgørelse.
- En mindre konsekvensændring af reglerne om anbragte børns samvær med netværket.

Lovforslaget foreslås at træde i kraft 1. juli 2012.

Høringsparternes bemærkninger

Følgende høringsparter har *ingen bemærkninger* haft til lovforslaget:

Institut for Menneskerettigheder, FOA - Fag og Arbejde, Dansk Arbejdsgiverforening, Direktorat for kriminalforsorg, Landsforeningen af ungdomsskoleledere, Danmarks Lærerforening.

De øvrige høringsparters bemærkninger til lovforslaget og Social- og Integrationsministeriets kommentarer hertil er samlet under følgende overskrifter:

1. Plejefamiliers efteruddannelse og supervision
2. 12-14-åriges partsstatus ved domstolsprøvelse
3. Klageadgang over afgørelser om efterværn
4. Advokatbistand ved Ankestyrelsens egendriftssager
5. Samvær med netværket
6. Økonomiske konsekvenser

Ad. 1. Plejefamiliers efteruddannelse og supervision

Dansk Erhverv, KL, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børne- og Kulturchefforeningen (BKF), HK/Kommunal, Dansk Socialrådgiverforening og SL

stiller sig positive over for flytningen af handle- og betalingsforpligtelsen fra den godkendende til den anbringende kommune.

Børnesagens Fællesråd mener, at hvis flere kommuner anbringer et barn eller en ung i samme plejefamilie, så bør efteruddannelsen være proportional, dvs. minimum 2 hele kursusdage årligt for hvert af de anbragte børn og unge.

Kommentar

Der gøres opmærksom på, at der er tale om en minimumsbestemmelse, og at kommunerne er forpligtet til at sikre sig, at plejefamilierne er kvalificerede til at varetage de konkrete plejeopgaver.

Ad 2. 12-14-åriges partsstatus ved domstolsprøvelse

Børnerådet, BKF, HK/Kommunal, Dansk Socialrådgiverforening og Børnesagens Fællesråd støtter forslaget.

FBU Forældrelandsforeningen støtter forslaget om mulighed for 12-14-årige for domstolsprøvelse samt mulighed for de 12-14-åriges medvirken i sagen, hvis den indbringes af forældrene. Foreningen finder dog, at det er væsentligt at beskytte barnet mod i en ung alder at skulle være part i en sag og dermed direkte medbestemmende og ansvarlig.

Kommentar

Ministeriet er generelt enig med FBU Forældrelandsforeningen i, at børn og unge ikke skal tillægges større ansvar og medbestemmelse, end hvad der er rimeligt i forhold til deres alder og modenhed. Det skal bemærkes, at de 12-14-årige efter den gældende lovgivning kan indbringe en række afgørelser for de sociale nævn, jf. servicelovens § 167, og det findes i den sammenhæng hensigtsmæssigt, at de 12-14-årige også får mulighed for at få prøvet afgørelserne ved domstolene. Med lovforslaget er det således hensigten at tilvejebringe en klar hjemmel for 12-14-åriges adkomst til at indbringe sager for domstolene. Dette skal bidrage til, at de udsatte børn og unge ikke er afhængige af deres forældre i forhold til muligheden for domstolsprøvelse, idet dette findes retssikkerhedsmæssigt betænkeligt set i lyset af, at børnene og deres forældre i disse sager langt fra altid har sammenfaldende interesser.

Ad 3. Klageadgang over afgørelser om efterværn

Børnerådet, BKF, HK/Kommunal, Dansk Socialrådgiverforening og Børnesagens Fællesråd støtter forslaget.

KL er bekymrede for, om de sociale nævn i en klagesag vil kunne tage stilling til, om kommunens ”anden form for efterværnsstøtte”, jf. servicelovens § 76, stk. 3, nr. 4, er en god eller en dårlig ide, og at det sociale nævn på den måde kan komme til at fastlægge et andet serviceniveau end det, kommunen har fastlagt.

Kommentar

Med lovforslaget foreslås indført klageret for unge over afgørelser om efterværn, der træffes inden den unge er fyldt 18 år. Der er tale om en klageadgang,

der følger de almindelige klageregler i retssikkerhedslovens kapitel 10. Dette indebærer bl.a., at det sociale nævn får mulighed for at afvise, stadfæste, hjemvise, ophæve eller ændre en afgørelse, der er klaget over, jf. retssikkerhedslovens § 68, stk. 2. Nævnet efterprøver retlige spørgsmål, jf. retssikkerhedslovens § 69, og ikke spørgsmål om hensigtsmæssighed.

Det kan hertil yderligere bemærkes, at der med lovforslaget gives de unge den samme adgang til at klage, som fx unge, der er fyldt 12 år, har til at klage over afgørelser om forebyggende foranstaltninger samt anbringelse uden for hjemmet efter § 52, stk. 3. Derudover sidestilles de unge, der endnu ikke er fyldt 18 år, med unge, der er fyldt 18 år, i forhold til adgangen til at påklage afgørelser om efterværn. Der er således ikke tale om en mere omfattende klageadgang end den, som gælder i lignende situationer.

Ad 4. Advokatbistand ved Ankestyrelsens egendriftssager

Dansk Erhverv, BKF, Børnesagens Fællesråd, HK/Kommunal og Børnerådet støtter forslaget.

KL mener, at der er tale om en udvidelse af retten til advokatbistand, idet man mener, at lovforslaget lægger op til, at man meget tidligt i forløbet kan få bevilget gratis advokatbistand, uden at det med sikkerhed kan siges, om sagen ender med en tvangsmæssig foranstaltning.

Kommentar:

Der er efter ministeriets opfattelse ikke tale om en udvidelse af adgangen til advokatbistand i forhold til gældende praksis. Der er heller ikke tale om, at gratis advokatbistand tildeles tidligere i forløbet end efter den pt. gældende praksis, idet det fortsat vil være i forbindelse med mødebehandlingen af sagen, at der tildeles gratis advokatbistand. Lovforslaget har i stedet til formål at sikre en klar procedure for tildeling af gratis advokatbistand, hvilket ikke fremgår tydeligt af den gældende lovgivning.

Ad 5. Samvær med netværket

Børnerådet og HK/Kommunal støtter forslaget.

Ad 6. Økonomiske konsekvenser

KL tager forbehold for de økonomiske konsekvenser i henhold til DUT-princippet.

Ændringer på baggrund af høringen

Der er foretaget enkelte sproglige ændringer på baggrund af høringen.